

Kompetencia

Učiteľ dokáže vo vyučovacom procese využívať materiálne prostriedky

Soňa Čeretková

Katedra matematiky, FPV UKF v Nitre

Nástroje

- Hodnotiaci hárok - celkový
  - Hodnotiaci hárok – hospitácia na hodine
  - Hodnotiaci rozhovor
  - Pohospitačný rozhovor – námety otázok
  - Sebahodnotiaci hárok
-
- Kompetencia zameraná na celkový obraz o učiteľovi
  - Nie iba jedna vyučovacia hodina – pôvodne, ale doplnené o jednu vyučovaciu hodinu

Nástroje

- Hárok = Vymenované indikátory
- 5 úrovní využívania pomôcok a práca s IKT
- dobrý (1), veľmi dobrý (2), výborný (3), excelentný (4), expert (5).
- Daná úroveň je splnená, ak sú splnené **všetky** indikátory.

Ukážka   Úroveň 1

- ovládam teóriu týkajúcu sa učebných pomôcok a didaktickej techniky: rozdelenie, funkcie, metódy a formy používania,
- mám aktuálny prehľad o učebných pomôckach a didaktickej technike, ktoré sú pre predmet, ktorý vyučujem, v škole dostupné,
- dostupné učebné pomôcky na hodine využívam vhodne a účelne vzhľadom k cieľu vyučovacej hodiny,
- viem obsluhovať didaktickú techniku dostupnú v triede alebo v škole a poznám základné princípy jej údržby,
- žiakov pri práci s učebnými pomôckami a didaktickou technikou jasne inštruujem, ako ich majú používať

Pilotné odskúšanie hárkov

- november 2017 – marec 2018
  - Obsah = Indikátory
  - Formálna stránka – ako je hárok zostavený
  - Jazyková zrozumiteľnosť
-
- 25 učiteľov ZŠ a SŠ z praxe
  - 14 univerzitných učiteľov
  - Konferencie: Inovácie v škole, EDUCO 2018

Otázky pilotného overenia

- Sú pokyny hodnotenia zrozumiteľné?
- Sú ukazovatele výkonnosti jazykovo správne formulované?
- Sú ukazovatele výkonnosti logicky usporiadané?
- Aké máte návrhy na zmeny v sebahodnotiacom/hodnotiacom hárku?

Spätná väzba pilotného overenia

- Hárky sa odlišujú od ostatných
- Doplniť hárok hodnotenia kompetencie na jednej vyučovacej hodine
- Indikátory sú formulované zrozumiteľne
- Presne mapujú jednotlivé úrovne kompetencia učiteľa v oblasti využívania materiálnych prostriedkov, DT a IKT vo vyučovaní

Overenie hárkov na školách

- 123 respondentov
- 50 sebahodnotiacich + 50 hodnotiacich
- 34 ZŠ a 16 SŠ
- Spárované, správne a dôsledne vyplnené
- Realiabilné 😊, aby boli podrobené detailnej analýze
- Miera zhody medzi sebahodnotením a hodnotením
- Vážená Cohenova kappa a jej interpretácia podľa Landisa a Kocha

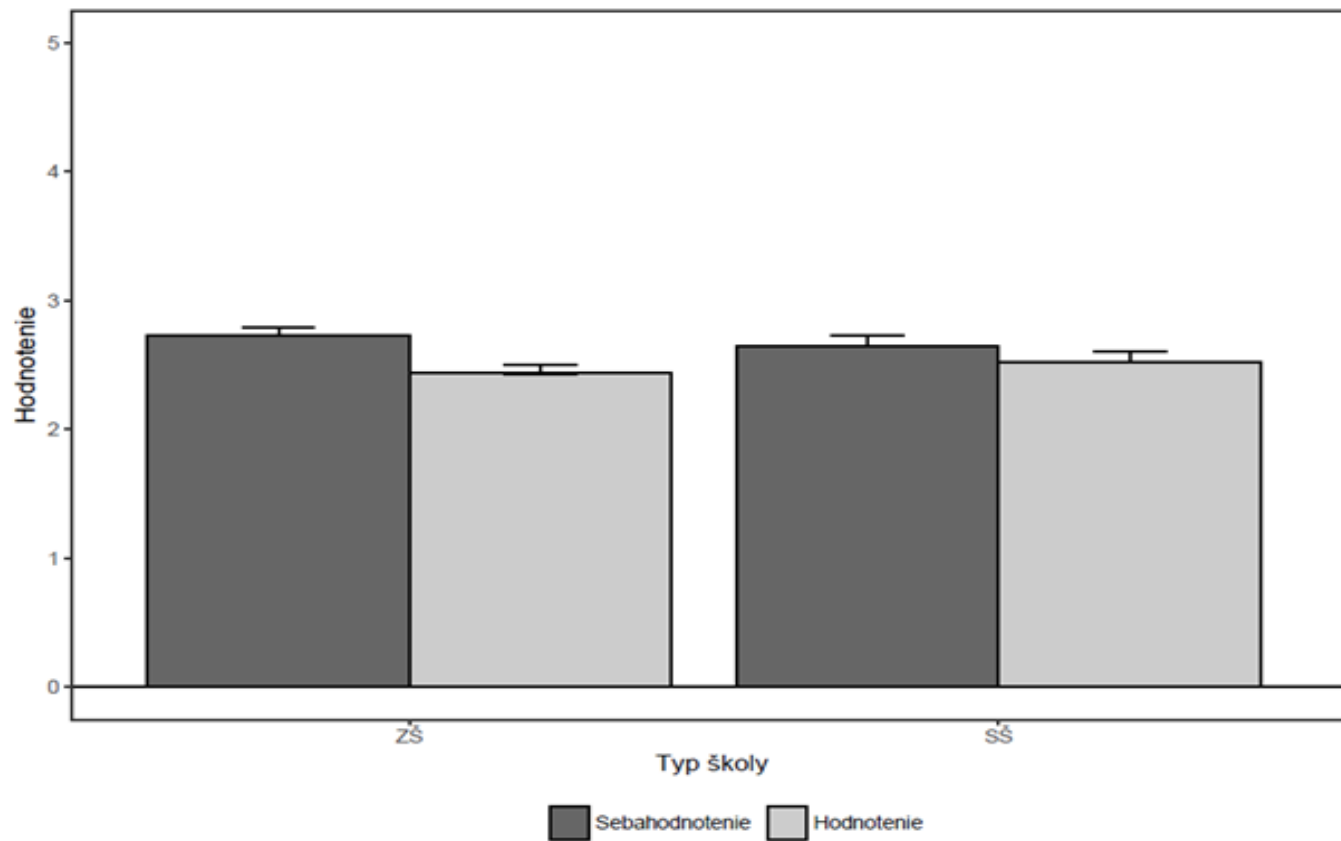
Výsledky výskumu

- Hodnotenia aj sebahodnotenie
- Jasne formulované indikátory
- Rozpoznávanie úrovne kompetencie

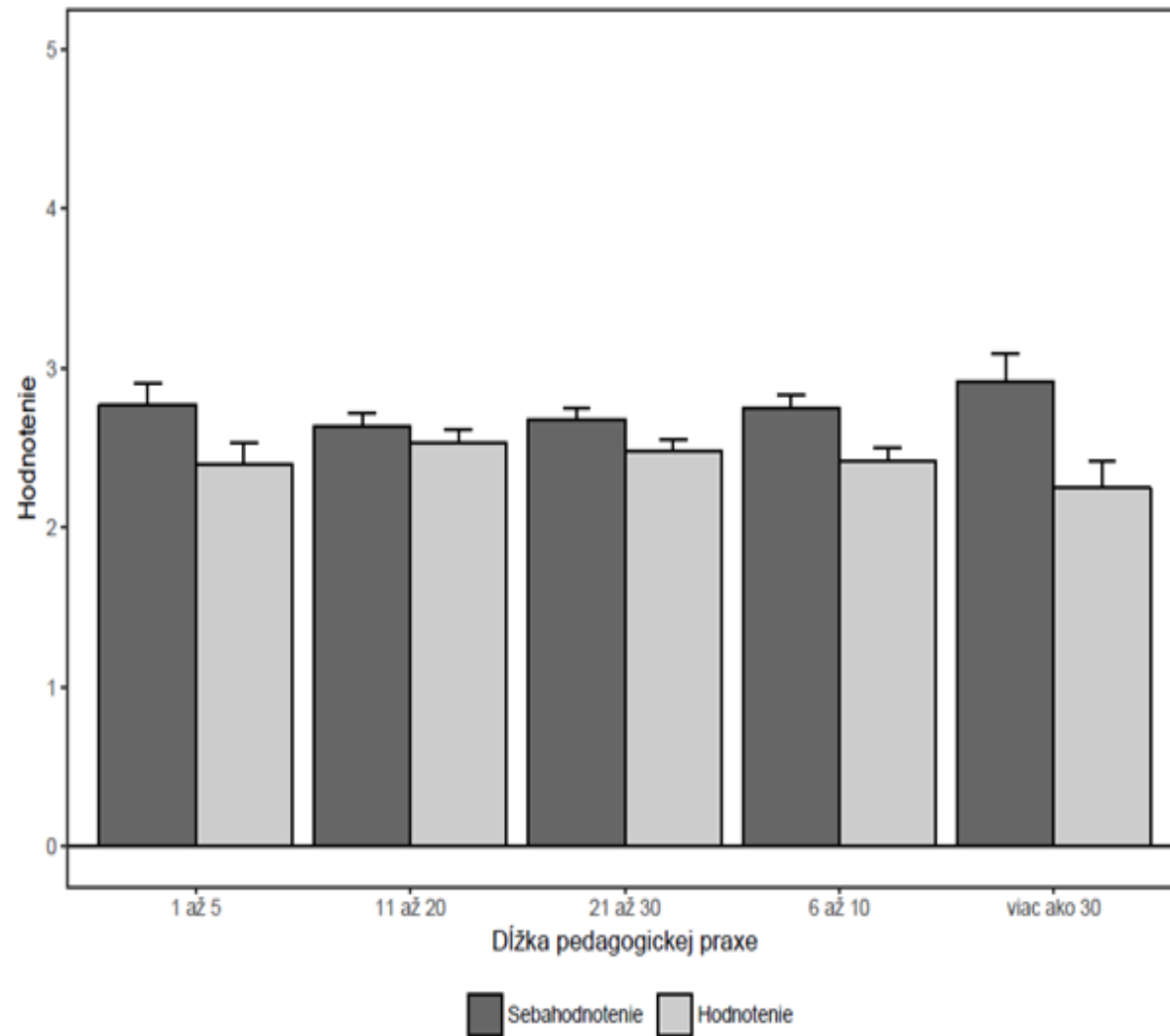
Výsledky výskumu

- sebahodnotenie a hodnotenie (celý súbor respondentov)
- 2 (veľmi dobrý) až 3(výborný)

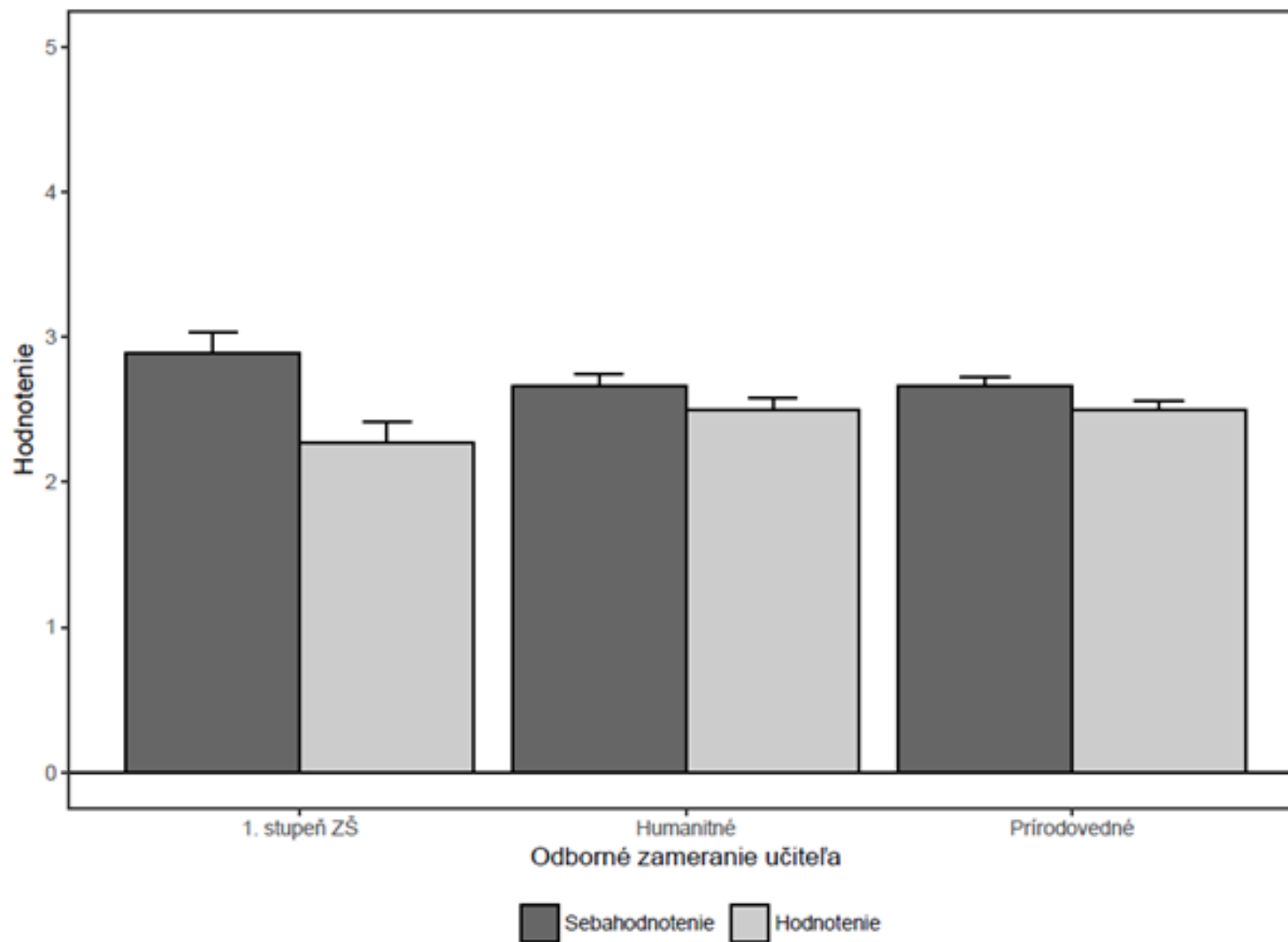
Základná škola a stredná škola

Dĺžka pedagogickej praxe

Odborné zameranie učiteľa

Tri ciele

- Vytvoriť nástroje
  - hodnotiaci a sebahodnotiaci hárok,
  - formulár pohospitačného rozhovoru,
  - hodnotiaci hárok jednej vyučovacej hodiny,
  - námety na hodnotiaci rozhovor
- Pilotne overiť
- Analyzovať kvalitu a realibilitu nástroja

Komentár

- Učítelia
- ovládajú teóriu týkajúcu sa učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- majú prehľad o učebných pomôckach a didaktickej technike dostupnej na škole,
- vedia pracovať a materiálne prostriedky využívajú vhodne v rámci vyučovacieho procesu.
- Naviac
  - sú dostatočne zaškolení a ovládajú obsluhu a údržbu didaktickej techniky,
  - vedia pracovať so základnými softvérmi (napr. MS Office),
  - vytvárajú vlastné učebné pomôcky a výučbové materiály.

Komentár

- učitelia sa hodnotili v sebahodnotiacom hárku vyššie a pozitívnejšie ako ich hodnotil ich nadriadený alebo kolega v hodnotiacom hárku.

Návrhy na úpravu

- upraviť tvrdenie z pôvodného - *viem obsluhovať didaktickú techniku dostupnú v triede alebo v škole a poznám základné princípy jej údržby,* na - *viem obsluhovať didaktickú techniku dostupnú v triede alebo v škole;*
- návrh zmeny bol odôvodnený tým, že na väčšine škôl pôsobí technik, ktorý sa stará o údržbu didaktickej techniky na škole a preto nie je potrebné (dá sa povedať, že je až zakázané), aby učitelia zasahovali do údržby technických zariadení na škole

Návrh na úpravu

- indikátor - *viem zosynchronizovať viacero elektronických zariadení (notebook, tablet, mobilný telefón, interaktívnu tabuľu, atď.) a vytvorenú zostavu využiť na vyučovacej hodine,*
- respondenti navrhujú z odporúčaných zariadení vynechať mobilný telefón, nakoľko je zakázané vo vnútornom školskom poriadku škôl počas vyučovania používať mobilné telefóny

Návrh na úpravu - rešpektované

- vynechať tvrdenie - *dokážem vybrať a nainštalovať vhodný softvér na prácu do zariadení, ktoré využívam*, nakoľko učiteľ nemusí mať od technika (správcu siete) povolený prístup a možnosť tieto pracovné úkony vykonávať,
- úroveň 5 (expert) je príliš náročný a pre učiteľa veľmi ťažko dosiahnuteľný
- hodnotiaci hárok skrátiť a použiť iba 20 indikátorov.

Ukážka   Úroveň 1

- ovládam teóriu týkajúcu sa učebných pomôcok a didaktickej techniky: rozdelenie, funkcie, metódy a formy používania,
- mám aktuálny prehľad o učebných pomôckach a didaktickej technike, ktoré sú pre predmet, ktorý vyučujem, v škole dostupné,
- dostupné učebné pomôcky na hodine využívam vhodne a účelne vzhľadom k cieľu vyučovacej hodiny,
- viem obsluhovať didaktickú techniku dostupnú v triede alebo v škole a poznám základné princípy jej údržby,
- žiakov pri práci s učebnými pomôckami a didaktickou technikou jasne inštruujem, ako ich majú používať

Ukážka   Úroveň 2

- podrobne analyzujem dostupné učebnice a ich zaradenie do vyučovacieho procesu,
- na hodine používam vlastné učebné pomôcky (napr. odborné publikácie, materiály z internetu, reálne predmety, ...),
- dokážem vytvoriť a upravovať dokument, tabuľku a prezentáciu v MS Office,
- učebné pomôcky a didaktickú techniku na hodine využívam k motivovaniu žiakov,
- vediem žiakov k aktívnej práci s učenými pomôckami a didaktickou technikou na vyučovacej hodine.

Ukážka   Úroveň 3

- na vyučovanie si pripravujem/vytváram vlastné učebné pomôcky,
- aktualizujem obsah učebných pomôcok vzhľadom na aktuálne dianie na Slovensku a vo svete, vzhľadom na aktuálne vedecké poznatky v mojom predmete,
- dokážem zdieľať rôzne dokumenty na internete a tak ich sprístupniť žiakom,
- s použitím IKT viem vytvoriť graficky náročnejšie dokumenty (napr. pracovné listy),
- viem zosynchronizovať viacero elektronických zariadení (notebook, tablet, mobilný telefón, interaktívnu tabuľu, atď.) a vytvorenú zostavu využiť na vyučovacej hodine.

Ukážka   Úroveň 4

- dokážem vytvoriť e-learningový kurz s aktívnym obsahom,
- dokážem vytvoriť publikáciu (odborný článok, učebnicu) v slovenskom jazyku,
- dokážem vybrať a nainštalovať vhodný softvér na prácu do zariadení, ktoré využívam,
- pomáham svojim kolegom, školím ich, ako pracovať s IKT dostupnými na škole,
- aktívne sa zapájam do projektov, ktoré sa zaoberajú skvalitnením materiálneho a technického zabezpečenia školy.

Ukážka   Úroveň 5

- dokážem vytvoriť publikáciu (odborný článok, učebnicu) v cudzom jazyku,
- som zodpovedným riešiteľom projektov, ktoré sa zaoberajú skvalitnením materiálneho a technického zabezpečenia školy,
- som lektorom v oblasti tvorby učebných pomôcok a práce s IKT s celoslovenskou pôsobnosťou,
- realizujem výskum v oblasti tvorby učebných pomôcok a práce s IKT,
- podieľam sa na overovaní kvality a vhodnosti nových učebných pomôcok a didaktickej techniky.

Nástroje

- Hodnotiaci hárok - celkový
  - Hodnotiaci hárok – hospitácia na hodine
  - Hodnotiaci rozhovor
  - Pohospitačný rozhovor – námety otázok
  - Sebahodnotiaci hárok
-
- Kompetencia zameraná na celkový obraz o učiteľovi
  - Nie iba jedna vyučovacia hodina – pôvodne, ale doplnené
-
- Hárok = Vymenované indikátory, 5 úrovní, spolu 25 indikátorov

- Spolupracovníci:

- Ivana Boboňová, Anna Sandanusová, Petronela Šovčíková, Ľubomír Rybanský